

Xenofob, maar niet meer anti-Joods

Jan Limbeek

De Russische bevolking staat niet bekend om zijn liefde voor buitenlanders en dit is de laatste decennia niet veel beter geworden. Alleen tegenover enkele volkeren is men veel milder geworden. Het duidelijkst blijkt dat uit de Russische houding tegenover de Joden.

Historisch gezien was bijna overal in Oost- en Midden-Europa virulent antisemitisme kenmerkend voor de regio. Denk aan pogroms (een Russisch woord), de uitgebreide medewerking die de bevolking aldaar aan de nazi's verleende bij het uitmoorden van hun Joodse burens (de Holocaust by Bullets), de Joodse emigratie uit de Sovjet-Unie en de talloze anti-Joods/kapitalistische complottheorieën die uit de regio stammen.

Peilingen van het onafhankelijke Levada Centrum laten zien dat er van deze zeer wantrouwende anti-Joodse houding in Rusland weinig meer over is. De Joden behoren tegenwoordig tot de favoriete buitenlanders (zie de onderstaande tabellen). Een belangrijke reden hiervoor vormt de waardering die Poetin geregeld uitspreekt voor het Joodse volk en de respectvolle omgang tussen Rusland en Israël in het Midden-Oosten.

Joden scoren beter dan bondgenoten zoals Chinezen en voormalige Sovjet-burgers zoals Oekraïeners. Ook sommige volken van de Russische Federatie, zoals Tsjetsjenen, leggen het duidelijk af tegen de Joden.

Zigeuners scoren met afstand het slechtst. Bijna tweederde van de Russen vindt dat zigeuners niet of alleen tijdelijk in Rusland zouden mogen verblijven. Ongeveer een kwart accepteert ze als landgenoten en slechts een op de tien Russen wil best een verdergaande relatie als vrienden, gezinsleden, burens of collega's.

Uiteraard wordt niet over alle bevolkingsgroepen een mening gevraagd. Dus Wit-Russen, Armeniërs of Azeri's zouden best beter kunnen scoren dan Joden, maar dit is niet gevraagd door het Levada Centrum.

Sinds 2002 is de xenofobe houding van de Russische bevolking niet wezenlijk veranderd. Op de vraag van het Levada Centrum of men zich kan vinden in de uitspraak 'Rusland voor de Russen', antwoordt stevast ruim de helft van de respondenten dit geheel of grotendeels als een aantrekkelijke gedachte te zien (laatste onderstaande tabel). Alleen in juli 2017 dacht een minderheid van 40 procent er zo over, maar dit kwam niet ten goede aan de positieve antwoordcategorie. Ook in 2018 was er nog een nipte minderheid van 49 procent. Daarna keerde men terug naar de normale xenofobe houding.

Overigens is Rusland een groot immigratieland, waar jaarlijks gemiddeld 250.000 personen meer naar toe gaan dan er vertrekken. De laatste jaren is de netto-immigratie een stuk lager, maar de verwachting is dat dit een tijdelijke dip is.

Hoezeer kunt u Joden accepteren?

	aug.10	jul.18	aug.19	aug.20
Als gezinsleden	2	6	12	13
Als goede vrienden	3	8	10	10
Als buren	8	13	12	13
Als collega's	9	6	7	7
Als landgenoten	27	32	28	25
Mogen alleen tijdelijk in Rusland wonen	17	11	12	14
Mogen niet in Rusland verblijven	17	15	12	13
Moeilijk te zeggen	16	10	7	6

Voor deze tabel en alle volgende geldt dat respondenten 1 antwoord mogen geven. Bron: [Levada Centrum](#), 23 september 2020

Hoezeer kunt u Chinezen accepteren?

	aug.10	jul.18	aug.19	aug.20
Als gezinsleden	1	2	4	5
Als goede vrienden	1	5	6	5
Als buren	5	8	8	9
Als collega's	5	4	6	7
Als landgenoten	13	20	19	16
Mogen alleen tijdelijk in Rusland wonen	30	27	28	30
Mogen niet in Rusland verblijven	32	27	25	22
Moeilijk te zeggen	13	9	5	6

Hoezeer kunt u Afrikaanse kleurlingen accepteren?

	aug.10	jul.18	aug.19	aug.20
Als gezinsleden	1	1	2	3
Als goede vrienden	1	3	5	4
Als buren	5	6	5	6
Als collega's	5	2	4	4
Als landgenoten	15	17	18	17
Mogen alleen tijdelijk in Rusland wonen	29	27	31	31
Mogen niet in Rusland verblijven	26	33	30	28
Moeilijk te zeggen	18	10	5	6

Hoezeer kunt u Tadzjieken en Oezbeken accepteren?

	aug.10	jul.18	aug.19	aug.20
Als gezinsleden	1	2	3	4
Als goede vrienden	1	3	4	4
Als buren	4	6	6	7
Als collega's	4	3	4	5
Als landgenoten	18	19	22	18
Mogen alleen tijdelijk in Rusland wonen	29	30	30	33
Mogen niet in Rusland verblijven	29	30	29	26
Moeilijk te zeggen	13	6	4	4

Hoezeer kunt u Oekraïeners accepteren?

	aug.10	jul.18	aug.19	aug.20
Als gezinsleden	5	6	11	11
Als goede vrienden	4	6	8	7
Als buren	10	8	10	11
Als collega's	6	3	5	5
Als landgenoten	31	29	28	23
Mogen alleen tijdelijk in Rusland wonen	20	20	19	22
Mogen niet in Rusland verblijven	13	22	16	19
Moeilijk te zeggen	12	7	4	3

Hoezeer kunt u Zigeuners accepteren?

	aug.10	jul.18	aug.19	aug.20
Als gezinsleden	1	1	2	3
Als goede vrienden	1	1	2	2
Als buren	3	5	5	4
Als collega's	2	1	2	1
Als landgenoten	24	23	29	23
Mogen alleen tijdelijk in Rusland wonen	19	18	16	19
Mogen niet in Rusland verblijven	35	43	41	44
Moeilijk te zeggen	15	8	5	5

Hoezeer kunt u Tsjetsjenen accepteren?

	aug.10	jul.18	aug.19	aug.20
Als gezinsleden	1	2	3	4
Als goede vrienden	1	4	5	5
Als buren	4	7	7	8
Als collega's	3	2	4	3

	aug.10	jul.18	aug.19	aug.20
Als landgenoten	22	31	34	32
Mogen alleen tijdelijk in Rusland wonen	19	19	16	18
Mogen niet in Rusland verblijven	38	27	27	26
Moeilijk te zeggen	13	9	5	5

Hoe staat u tegenover het idee 'Rusland voor de Russen'?

	Ik steun het	Binnen redelijke grenzen	Heden-daags fascisme	interesseert me niet	Moeilijk te zeggen
aug.20	19	32	29	15	5
jul.19	23	32	27	13	6
jul.18	19	30	30	18	3
jul.17	10	30	27	24	9
jul.16	14	38	21	21	6
aug.15	16	35	25	16	8
jul.14	18	36	27	14	5
okt.13	23	43	19	9	6
nov.12	15	41	23	14	6
nov.11	19	40	23	11	7
jan.11	15	43	24	13	5
nov.09	18	36	32	9	5
okt.08	15	42	25	12	7
aug.07	14	41	27	11	7
aug.06	17	37	28	11	7
aug.04	22	37	25	12	5
jul.02	17	38	28	10	7

Opm.: met 'Russen' wordt etnische of Slavische Russen bedoeld

[Terug naar 'Achtergrond'](#)